

Extinde Ascunde

27.11.2015

Proiectul HCE al BNM cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit

27.11.2015 Termenul-limită a expirat

Anunț

Proiect

Argumentarea

Sinteza

Anunț privind inițierea, organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională a Moldovei inițiază, începând cu data de 27.11.2015, consultarea publică a proiectului Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit”.

Elaborarea și adoptarea proiectului de decizie este impusă de necesitatea optimizării cadrului de raportare în scopuri prudențiale, care va contribui la consolidarea supravegherii bancare în contextul implementării Registrului riscului de credit.

Proiectul prezintă modul de completare a rapoartelor prezentate de către bănci în conformitate cu instrucțiunea sus-menționată. Prezenta instrucțiune a fost elaborată în contextul extinderii informațiilor obținute de la bănci privind portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate, fapt care va permite supraveghetorului să monitorizeze mai eficient riscurile la care este expus sectorul bancar și să solicite băncilor implementarea în timp util a măsurilor necesare pentru diminuarea pierderilor potențiale aferente activității de creditare.

Beneficiarii proiectului de decizie sînt băncile licențiate din Republica Moldova.

Rezultatul scontat al implementării proiectului supus consultării publice este perfecționarea metodelor de supraveghere bancară, monitorizarea riscului de credit, precum și optimizarea cadrului de raportare.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare, și anume în temeiul art. 5, 11 și 44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, precum și al art. 544) și art. 25 alin.(1), 37 alin.(1) și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi comunicate pînă pe data de **11.12.2015**, pe adresa electronică: supraveghere@bnm.md [1], indicînd în denumirea mesajului textul „Recomandările pe marginea proiectului de Instrucțiune” sau pe adresa poștală: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1. Pentru informații ne puteți contacta la numărul de telefon: 022409203.

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit și nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md [2] și la sediul Băncii Naționale pe adresa: MD-2005, mun.Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

HOTĂRÎREA

nr. ____ din _____ 2015

**Cu privire la aprobarea instrucțiunii
privind modul de întocmire și prezentare de către bănci
a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit**

În temeiul art.5 lit. d), art.11 alin. (1) și art. 27 lit. c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544) și al art. 25, 28, 281, 29, 33, 37 și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit.
2. Se abrogă anexa nr.12 la Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 01 martie 2016.

Anexă la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. ___ din _____ 2015

INSTRUCȚIUNE

**privind modul de întocmire și prezentare de către bănci
a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit**

1. În scopuri prudențiale, băncile supuse supravegherii de către Banca Națională a Moldovei sunt obligate să întocmească și să prezinte următoarele rapoarte primare pentru Registrul riscului de credit:
 - a) Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate (anexa nr.1);
 - b) Raportul cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari (anexa nr.2);
 - c) Raportul cu privire la structura gajului pentru debitorii mari (anexa nr.3);
 - d) Raportul cu privire la cererile de acordare a creditelor mari (anexa nr.4).
2. Rapoartele se întocmesc, conținând informație autentică referitor la toate subdiviziunile băncii.
3. Rapoartele se prezintă în formă electronică, în conformitate cu Instrucțiunea privind modul de prezentare de către bănci a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.132 din 17 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.157-159, art.447).
4. Toate rubricile rapoartelor trebuie să fie completate.
5. Banca trebuie să-și mențină documentele financiare într-un mod care ar asigura posibilitatea întocmirii și prezentării rapoartelor în conformitate cu prezenta Instrucțiune.
6. Sumele în rapoarte se reflectă în lei moldovenești, dacă în modul de întocmire a raportului nu este

prevăzut altfel.

7. Sumele în lei moldovenești și în valută se indică în rapoarte în numere întregi. În cazul în care în raport urmează a fi indicat codul monedei naționale/valutelor, se indică codurile numerice ale acestora conform ISO 4217. Echivalentul în MDL pentru sumele în valută se va calcula cu utilizarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele respective, valabil la data raportării.

8. Coeficienții și procentele se reflectă cu două zecimale.

9. Înainte de prezentarea rapoartelor la Banca Națională a Moldovei, sumele se confruntă cu cele din rapoartele precedente. Dacă s-au constatat necorespunderi sau divergențe esențiale de la o perioadă la alta, concomitent cu raportul în formă electronică se expediază o notă explicativă pe suport hârtie.

10. Informația din aceste rapoarte trebuie să reflecte situația băncii la sfârșitul zilei operaționale a perioadei gestionare (zi, lună, trimestru, an etc.).

11. Băncile trebuie să țină cont de rezultatele controalelor, efectuate de către inspectorii Băncii Naționale, la întocmirea rapoartelor prezentate la următoarea dată gestionară care vine după examinarea rapoartelor privind controlul de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Concomitent cu rapoartele în formă electronică se expediază pe suport hârtie o notă cu explicațiile de rigoare privind modificările efectuate ce țin de înlăturarea neajunsurilor depistate în cadrul controalelor.

12. După examinarea rapoartelor financiare anuale de către adunarea generală a acționarilor, băncile, cel mai târziu la 30 aprilie, trebuie să prezinte repetat la Banca Națională a Moldovei rapoartele în formă electronică (la situația din 31 decembrie) modificate în urma auditului. Concomitent cu rapoartele în formă electronică se expediază pe suport hârtie o notă explicativă detaliată privind ajustările efectuate.

14. Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal, inclusiv numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), obținute conform prezentei Instrucțiuni, fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.

ORD 317A Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate

la situația din _____20__

Descrierea	Nr. d/o	Denumirea/ Numele, Prenumele debitorului / contrapărții	Numărul de identitate al debitorului/contrapăr
Nr. d/o	1	2	3
Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a.	Număr	Text	Text
Lungimea cîmpului (numărul maxim de caractere admise)	10	100	13

Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat expres	DA	DA	DA
Exemple	196	SATURN SA	1000000000000

Modul de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate

1. În acest raport se reflectă informația zilnică cu privire la creditele acordate, pe fiecare credit în parte, și informația aferentă fiecărui angajament de creditare asumat. Băncile vor prezenta zilnic acest raport pentru creditele și angajamentele de creditare asumate la care a fost înregistrată cel puțin o modificare a datelor comparativ cu ultima raportare. Informația aferentă creditelor și angajamentelor de creditare asumate la care pe parcursul zile operaționale nu a fost înregistrată nici o modificare comparativ cu ultima raportare la BNM, nu va fi prezentată.

2. Creditele, leasing-urile financiare sau angajamentele de creditare asumate (în scopul prezentului raport – “credite”) se împart în diferite categorii în funcție de ramură și gaj. Se reflectă toate creditele, indiferent de poziția de expirare sau capacitatea de a fi încasate. Nu se reflectă creditele pe care banca le-a vândut fără regres sau le-a trecut la scăderi. În cazul în care a fost vândută numai o parte din credit, se reflectă numai partea creditului care rămîne la banca raportoare. La utilizarea noțiunii de “credit prelungit” se va ține cont de noțiunea de “activ prelungit” din Regulamentul BNM cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.

3. Pentru pozițiile care vor reflecta angajamentul de creditare se vor completa doar coloanele pentru care banca dispune de informații.

4. Sumele din acest raport se reflectă fără a fi diminuate cu sumele respective aferente ajustărilor de valoare, reducerilor pentru pierderi din depreciere (pierderea de valoare) și cu suma calculată a reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiționale calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.

5. În coloana **1 Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.

6. În coloana **2 Denumirea/ Numele prenumele debitorului/contra-părții** se indică denumirea/numele, prenumele debitorului/contra-părții care a fost introdus în sistemul informațional al băncii și care a obținut credit de la bancă. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – [pagina web a Serviciului Fiscal de Stat](#) ⁽⁴⁾).

7. În coloana **3 Numărul de identitate al debitorului/contra-părții** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unității de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din țara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria și numărul pașaportului/actului de identitate.

8. În coloana **4 Tipul debitorului/contra-părții** se indică codificarea debitorului/contra-părții după categoriile de mai jos:

“11” – persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;

“12” – persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător

sau alt tip de activitate;

“21” – persoane fizice rezidente;

“22” – persoane fizice nerezidente.

9. În coloana **5 Numărul contractului** se indică numărul contractului de credit încheiat între bancă și debitor/contra-parte (în continuare “contract”).

10. În coloana **6 Data asumării expunerii** se indică data inițială a asumării expunerii (data semnării contractului) în formatul următor: aaaallzz (ex.: 20141222).

11. În coloana **7 Suma contractului** se indică suma, în moneda originală, a creditului/angajamentului de creditare, conform contractului. În cazul în care contractul prevede mai multe monede, înregistrările în raport se vor efectua pentru fiecare monedă separat.

12. În coloana **8 Data rambursării** se reflectă scadența finală a creditului/angajamentului de creditare conform contractului inițial (până la prelungire sau renegociere în caz că există) în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20170502). În cazul creditelor acordate prin intermediul cardurilor de credit fără maturitate (carduri de credit pe viață) se va indica maturitatea peste 10 ani de la data de raportare (Ex.: Data de raportare –20151231, maturitatea indicată 20261231).

13. În coloana **9 Rata dobânzii nominale (%)** se reflectă rata dobânzii nominale conform contractului. Se indică în format numeric cu utilizarea punctului (.) ca separator al zecimalelor și fără includerea semnului (%) (Ex.: 15.35).

14. În coloana **10 Moneda creditului/angajamentului de creditare** se indică codul numeric al monedei în care a fost acordat creditul (ex. 498, 840, 978).

15. În coloana **11 Moneda creditului atașată** se indică codul numeric al monedei față de care este atașată expunerea. Această coloană se completează în cazul în care creditul acordat în lei moldovenești este atașat la cursul valutei, în coloana dată se va indica codul monedei la care a fost atașat creditul (ex.840, 978).

16. În coloana **12 Ramura creditului/angajamentului de creditare** se indică ramura/domeniul în care activează debitorul/contra-parte. Se indică doar una din categoriile indicate mai jos care deține cea mai mare pondere:

01 – Credite acordate agriculturii – conform caracteristicilor grupei de conturi 1230.

02 – Credite acordate industriei alimentare – conform caracteristicilor grupei de conturi 1240.

03 – Credite acordate în domeniul construcțiilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1260.

04 – Credite de consum – conform caracteristicilor grupei de conturi 1290.

05 – Credite acordate industriei energetice – conform caracteristicilor grupei de conturi 1320.

06 – Credite overnight și overdraft acordate băncilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1330 și 1340.

07 – Credite acordate băncilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1350.

08 – Credite acordate instituțiilor finanțate de la bugetul de stat – conform caracteristicilor grupei de conturi 1360.

09 – Credite acordate Casei Naționale de Asigurări Sociale/Companiei Naționale de Asigurări în Medicină – conform caracteristicilor grupei de conturi 1370.

10 – Credite acordate Guvernului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1380.

11 – Credite acordate unităților administrativ-teritoriale/instituțiilor subordonate unităților administrativ-teritoriale – conform caracteristicilor grupei de conturi 1390.

12 – Credite acordate industriei productive – conform caracteristicilor grupei de conturi 1410.

13 – Credite acordate comerțului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1420.

14 – Credite acordate mediului financiar nebanca – conform caracteristicilor grupei de conturi 1430.

15 – Credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440.

16 – Credite acordate organizațiilor necomerciale – conform caracteristicilor grupei de conturi 1450.

17 – Credite acordate persoanelor fizice care practică activitate – conform caracteristicilor grupei de conturi 1460.

18 – Credite acordate în domeniul transportului, telecomunicațiilor și dezvoltării rețelei – conform caracteristicilor grupei de conturi 1470.

19 – Credite acordate în domeniul prestării serviciilor – conform caracteristicilor grupei de conturi

1310.

20 – Alte credite acordate – conform caracteristicilor grupei de conturi 1490, 1510 și altele care nu au fost reflectate mai sus.

Creditele care îmbină forme de acord REPO, plasări-garanții, leasing financiar, angajament de creditare, precum și plasările (overnight și la termen) cu termenul de rambursare, stipulat în actul juridic încheiat între părți, expirat vor fi clasificate conform caracteristicilor grupelor de conturi menționate mai sus.

17. În coloana **13 Tipul de asigurare** se indică sursa principală de asigurare pentru fiecare expunere aparte, utilizând sistemul de codificare de mai jos. În cazul în care se folosesc câteva tipuri de asigurare, în coloana dată se indică tipul principal de asigurare. La determinarea tipului principal de asigurare banca va ține cont de volumul asigurării care acoperă partea cea mai mare a creditului. În cazul în care există câteva tipuri de asigurare, având aceeași valoare, tipul principal de asigurare se va considera asigurarea cu calitatea cea mai înaltă, determinată conform propriilor politici ale băncii.

- D fără asigurare;
- E imobil rezidențial;
- F imobil comercial;
- G teren;
- H averea personală, inclusiv obiecte de giuvaieră;
- I mijloace de transport (inclusiv cele date în leasing), tehnica agricolă motorizată și nemotorizată ale persoanelor fizice și juridice;
- J utilaj, echipament;
- K depozite bancare/partea împrumutului ce se utilizează pentru asigurarea creditului acordat;
- L instrumente de datorie și/sau de capital (cu excepția instrumentelor din pozițiile N și S);
- M șeptel, produse agricole, vegetale, alimentare;
- N acțiunile altor bănci;
- O fidejusiune;
- P cesiunea creanțelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente;
- Q bunuri viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în țară, roadă a anilor viitori ș.a.);
- R garanții ale Guvernului RM sau ale Guvernului unei țări-membre a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;
- S valori mobiliare de stat și ale BNM;
- T garanțiile organizațiilor internaționale și ale băncilor multilaterale de dezvoltare;
- U altele.

18. În coloana **14 Valoarea asigurării** se indică valoare agregată a gajului în lei moldovenești, conform contractelor de gaj aferente creditului/angajamentului de creditare. În cazul în care un bun este gajat pentru două sau mai multe credite/angajamente de creditare, valoarea acestuia se divizează proporțional pe aceste credite în funcție de soldul creditelor la data raportării, astfel ca valoare gajului să nu se dubleze.

Ex.: Valoarea gajului 1000000.00 lei

Credit 1: 200000.00 lei;

Credit 2: 300000.00 lei;

Credit 3: 100000.00 lei;

Soldul total pe credite: 600000.00 lei

Ponderea credit 1: $(200000.00/600000.00)=0.33$

Ponderea credit 2: $(300000.00/600000.00)=0.5$

Ponderea credit 3: $(100000.00/600000.00)=0.17$

Repartizarea gajului, credit 1: $1000000.00*0.33=330000.00$ lei;

Repartizarea gajului, credit 2: $1000000.00*0.5=500000.00$ lei;

Repartizarea gajului, credit 3: $1000000.00*0.17=170000.00$ lei.

19. În coloana **15 Data ultimei prelungiri** se indică data ultimei prelungiri, conform noțiunii de “activ prelungit” din Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20150131).

20. În coloana **16 Prelungit pînă la data**, în cazul prelungirii se indică scadența finală în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20170502). Această coloană se completează doar dacă este completată coloana

15, în caz contrar această coloană nu se completează.

21. În coloana **17 Soldul creditului** în moneda creditului se indică suma brută aflată în sold în moneda creditului la data de raportare. Contractele de credit cu sold zero cu capacitatea de majorare a soldului se indică ca și contracte de credit cu sold zero.

22. În coloana **18 Soldul creditului** în lei se indică suma brută aflată în sold la data de raportare, suma în valută fiind recalculată în lei moldovenești cu utilizarea cursului oficial. Contractele de credit cu sold zero cu capacitatea de majorare a soldului se indică ca și contracte de credit cu sold zero.

23. În coloana **19 Soldul angajamentelor** de creditare în lei se indică soldul angajamentelor de creditare conform contractului, soldul angajamentului în valută fiind recalculat în lei moldovenești cu utilizarea cursului oficial. Pentru angajamentul de creditare asumat și realizat parțial, coloana dată se va completa în partea angajamentului nerealizat.

24. În coloana **20 Categoria de clasificare** se indică categoria riscului la data raportării în funcție de clasificarea creditului conform Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale. Se indică categoria de clasificare după cum urmează:

- 0 – nesupuse clasificării;
- 1 – standard;
- 2 – supravegheate;
- 3 – substandard;
- 4 – dubioase (îndoielnice);
- 5 – compromise (pierderi).

25. În coloana **21 Reduceri calculate** se indică suma reducerilor calculate de bancă conform Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.

26. În coloana **22 Suma tranșelor calculate** se indică suma tranșelor care urmau a fi achitate de către debitor la principal conform graficului indicat în contractul de credit de la eliberarea acestuia pînă la data de raportare. În cazul liniilor de credit se indică diferența dintre suma contractului de credit și limita maximă acceptată la data de raportare, conform contractului de credit. În cazul în care la liniile de credit revolving acordate persoanelor fizice pe carduri sunt înregistrate zile restante la plata tranșelor, în coloana dată se va reflecta rezultatul următoarei formule: suma contractului – soldul creditului + tranșa restantă. Pentru produsele care nu prevăd grafice (overdraft-uri sancționate și nesancționate la carduri de debit, datorii restante la carduri de credit ș.a.) se indică suma plăților restante la data de raportare.

27. În coloana **23 Suma tranșelor achitate** se indică suma tranșelor achitate de facto de către debitor la principal de la data eliberării creditului pînă la data de raportare. În cazul liniilor de credit se indică diferența dintre suma contractului de credit și soldul neachitat conform acestuia la data de raportare. În cazul produselor care nu prevăd grafice (overdraft-uri sancționate și nesancționate la carduri de debit, datorii restante la carduri de credit ș.a.) se indică zero.

28. În coloana **24 Zile restante credit** se indică numărul de zile întârziere la plata tranșelor, calculate (dacă există restanță) de la ziua în care urma să fie achitată tranșa. Se indică doar în cazul în care există restanță (diferența dintre coloana 23 și 22 este negativă), în caz contrar se indică "0".

29. În coloana **25 Suma dobînzii calculate** se indică suma dobînzii care urma a fi achitată de debitor conform graficului indicat în contractul de credit de la data eliberării acestuia pînă la data de raportare.

30. În coloana **26 Suma dobînzilor achitate** se indică suma dobînzii achitate de facto de către debitor de la data eliberării creditului pînă la data de raportare.

31. În coloana **27 Zile restante dobîndă** se indică numărul de zile întârziere la plata dobînzilor, calculate (dacă există restanță) de la ziua în care urma să fie achitată dobînda. Se indică doar în cazul în care există restanță (diferența dintre coloana 26 și 25 este negativă), în caz contrar se indică "0".

32. În coloana **28 Comisioane calculate**, dar neachitate se indică suma totală a comisioanelor calculate, dar neachitate aferente creditului acordat și/sau angajamentului de creditare asumat.

33. În coloana **29 Acordul subiectului istoriei de credit** se răspunde la întrebarea dacă a fost obținut acordul subiectului istoriei de credit privind prezentarea informației biroului istoriilor de credit (prin "da" – 1 sau "nu" – 0). În cazul imposibilității (demonstrate documentar) de a obține acordul sau dezacordul de la client se indică cifra "2".

34. În coloana **30 Informația privind istoriile de credit** se răspunde la întrebarea dacă banca dispune de informație privind istoriile de credit pentru subiectul istoriei de credit.

0 – lipsește informația;

1 – dispunerea de informație anterior acordării creditului;

2 – dispunerea de informație actualizată, anual, după acordarea creditului sau la modificarea condițiilor contractuale.

35. În coloana **31 Contul analitic** se indică numărul contului analitic deschis în baza contului sintetic din Planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova, la care se reflectă sumele aferente creditului respectiv.

36. În coloana **32 Notă** pot fi introduse date adiționale sau explicații cu privire la debitor, dacă acestea sunt relevante în limita a 50 de caractere.

37. În coloana **33 Numărul contului BIC** se indică numărul de cont unic și complet al subiectului istoriei de credit așa cum există el în evidențele sursei de formare a istoriilor de credit, însoțit de primele 4 caractere ale codului BIC de identificare al sursei de formare a istoriilor de credit.

38. În coloana **34 Codul filialei** se indică codul filialei în SAPI în bilanțul căreia este reflectat creditul.

39. În coloanele **35-39 Ponderarea la risc 0% / 20% / 50% / 75% / 100%** se indică suma activelor ponderate la risc în funcție de tipul acestora și de tipul gajului calculate conform Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale. Se reflectă suma activului care se ponderează la risc. În cazul în care, în funcție de gaj, creditul sau angajamentul de creditare asumat se atribuie în diferite categorii de ponderare, atunci va fi divizat corespunzător în conformitate cu prevederile instrucțiunii menționate. În cazul acestor active suma activelor ponderate divizate pe categorii de ponderare trebuie să corespundă cu soldul creditului sau angajamentului de creditare asumat minus reducerile pentru pierderi atribuite acestora.

40. În coloanele **40-73** se raportează datele prezentate Biroului Istoriilor de Credite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și Nomenclatorul de raportare către Biroul Istoriilor de Credite. În cazul modificării Nomenclatorului de raportare de către Biroul Istoriilor de Credite, aceste modificări vor fi aplicate și pentru raportarea către BNM. Coloanele 40-73 vor fi completate pentru toți debitorii indiferent de acceptul acestora de prezentare a informației către Biroul Istoriilor de Credite.

41. În coloana **74 Data raportării** se indică data zilei operaționale pentru care au fost raportate datele în coloanele 2-73.

42. În coloana **73 CRR_ID** se raportează codul de identificare unic al creditului / angajamentului de creditare atribuit de către sistemul informațional al băncii. Codul de identificare unic nu va putea fi atribuit altor credite / angajamente de creditare decât pentru cel căruia i-a fost atribuit din start și va fi reutilizat doar în cazul restabilirii în bilanț a activului anterior trecut la pierderi.

36. Periodicitatea prezentării raportului – zilnic.

37. Termenul de prezentare a raportului – cel târziu pînă la ora 12:00 a primei zile lucrătoare care succede ziua pentru care sunt raportate datele (ex. ziua pentru care sunt raportate datele 07.03.2015, termenul de prezentare a datelor 09.03.2015, ora 12:00).

ORD 317B Raportul cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari
la situația din _____20__

		Codul de identificare	Denumirea / Numele,
--	--	--------------------------	------------------------

Descrierea	Nr.	al persoanei afiliate debitorului	prenumele persoanei afiliate debitorului
Nr. d/o	1	2	3
Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a.	Număr	Text	Text
Lungimea câmpului (numărul maxim de caractere admise)	3	13	100
Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat expres	DA	DA	DA

Modul de întocmire a Raportului cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari

1. În acest raport se reflectă informația cu privire la persoanele afiliate celor mai mari 20 debitori individuali ai băncii la sfârșit de lună.

2. În coloana **1 Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.

3. În coloana **2 Codul** de identificare al persoanei afiliate debitorului se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unității de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din țara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria și numărul pașaportului/actului de identitate.

4. În coloana **3 Denumirea / Numele persoanei afiliate debitorului** se indică denumirea/numele, prenumele persoanei afiliate debitorului băncii. Se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat: <https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx> ⁽⁴⁾).

5. În coloana **4 Tipul persoanei afiliate debitorului** se indică codificarea persoanei afiliate debitorului băncii după categoriile de mai jos:

“11” – persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;

“12” – persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;

"21" – persoane fizice rezidente;

"22" – persoane fizice nerezidente.

6. În coloana **5 Criteriul de afiliere** se indică unul din următoarele criterii de afiliere ale debitorilor:

A) În cazul persoanelor afiliate cu persoane fizice se va raporta următoarea codificare:

1. mama/tata
2. sora/ frate
3. bunica/ bunel
4. nepot/nepoata
5. soț/soție
6. fiu/ fiica
7. asociat într-o asocierie în participație împreună cu
8. deține control asupra
9. este controlat de
10. altele pentru persoane fizice

B) În cazul persoanelor afiliate cu persoane juridice se va raporta următoarea codificare:

11. administratorul persoanei juridice
12. exercită controlul asupra
13. se află sub control
14. se află împreună sub controlul unei alte persoane
15. altele pentru persoane juridice

7. În coloana **6 Descriere** se indică descrierea criteriului de afiliere în limita a 100 de caractere dacă în Coloana 5 a fost reflectat codul 10 - altele pentru persoane fizice sau codul 15 - altele pentru persoane juridice. În restul cazurilor coloana nu se completează.

8. În coloana **7 Cota** se indică mărimea cotei în cazul reflectării în colana 5 a codului 8, 9, 12 sau 13.

9. În coloana **8 Denumirea / Numele, prenumele persoanei cu care este afiliat** se indică denumirea / numele, prenumele persoanei cu care este afiliată persoana indicată în Coloana 2 și 3 conform criteriului de afiliere indicat în Coloana 5.

10. În coloana **9 Codul de identificare al persoanei cu care este afiliată** se indică codul de identificare al persoanei cu care este afiliată persoana indicată în Coloana 3 conform criteriului de afiliere indicat în Coloana 5.

11. În coloana **10 Data raportării** se indică ultima zi calendaristică a lunii gestionare pentru care este raportată informația.

12. În coloana **11 Codul de identificare al debitorului mare al băncii** se indică codul de identificare al debitorului care face parte din 20 cei mai mari debitori individuali ai băncii la ultima zi lucrătoare a lunii gestionare pentru care este raportată informația. La determinarea celor mai mari debitori ai băncii se ia în considerație suma brută a creditelor / angajamentelor condiționale. În lista celor 20 mai mari debitori ai băncii nu se includ alte bănci (rezidente sau nerezidente), doar persoanele fizice și juridice.

13. Periodicitatea prezentării raportului – lunar.

14. Termenul de prezentare a raportului – cel târziu pînă la data de 10 a lunii următoare.

ORD 317C Raportul cu privire la structura gajului pentru debitorii mari

la situația din _____20__

Descriere	Nr. d/o	Numărul contractului de gaj	Data semnării contractului
-----------	---------	-----------------------------	----------------------------

Nr. d/o	1	2	3
Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a.	Număr	Text	Număr
Lungimea câmpului (numărul maxim de caractere admise)	3	10	8
Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doara dacă există datele / este solicitat expres	DA	DA	DA
Exemplu	1	No.17-B	20141222

Modul de întocmire a Raportului cu privire la structura gajului pentru debitorii mari

- În acest raport se reflectă informația detaliată cu privire la structura gajului celor mai mari 20 debitori individuali ai băncii la sfârșit de lună.
- În coloana **1 Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.
- În coloana **2 Numărul contractului de gaj** se indică numărul atribuit contractului de gaj între bancă și debitorul gajist.
- În coloana **3 Data semnării contractului** se indică data contractului de gaj semnat între bancă și debitorul gajist (în formatul aaaallzz).
- În coloana **4 Tipul de asigurare** se indică tipul de asigurare conform nomenclatorului de mai jos pentru fiecare gaj în parte.
 - D fără asigurare;
 - E imobil rezidențial;
 - F imobil comercial;
 - G teren;
 - H averea personală, inclusiv obiecte de giuvaieră;

I mijloace de transport (inclusiv cele date în leasing), tehnica agricolă motorizată și nemotorizată ale persoanelor fizice și juridice;

J utilaj, echipament;

K depozite bancare/partea împrumutului ce se utilizează pentru asigurarea creditului acordat;

L instrumente de datorie și/sau de capital (cu excepția instrumentelor din pozițiile N și S);

M șeptel, produse agricole, vegetale, alimentare;

N acțiunile altor bănci;

O fidejusiune;

P cesiunea creanțelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente;

Q bunuri viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în țară, roadă a anilor viitori ș.a.);

R garanții ale Guvernului RM sau ale Guvernului unei țări-membre a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;

S valori mobiliare de stat și ale BNM;

T garanțiile organizațiilor internaționale și ale băncilor multilaterale de dezvoltare;

U altele.

6. În coloana **5 Numărul de identitate al debitorului gajist** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unității de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din țara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria și numărul pașaportului/actului de identitate.

7. În coloana **6 Denumirea / Numele, prenumele debitorului gajist** se indică denumirea/numele, prenumele debitorului gajist. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – [pagina web a Serviciului Fiscal de Stat](#) ⁽⁴⁾).

8. În coloana **7 Data ultimei evaluări** se indică data ultimului raport de evaluare a bunului depus în gaj (în formatul aaaallzz).

9. În coloana **8 Valoarea de piață** se indică valoarea (în lei) de piață a bunului gajat conform ultimului raport de evaluare.

10. În coloana **9 Valoarea gajului** se indică valoarea (în lei) a bunului gajat conform contractului de gaj încheiat între bancă și debitorului gajist.

11. În coloana **10 Valoarea gajului atribuită creditului** se indică valoarea (în lei) gajului atribuită unui credit. În cazul în care gajul servește drept garanție pentru un sigur credit, în coloana 10 se va înscrie valoarea din coloana 9, iar în cazul în care un gaj este utilizat pentru două sau mai multe credite, se va înscrie valoarea proporțională ce revine fiecărui credit.

12. În coloana **11 Numărul de identitate al evaluatorului** se indică numărul de identificare de stat al evaluatorului care a emis ultimul raport de evaluare a bunului respectiv. În cazul bunurilor evaluate de bancă se indică codul de identificare al băncii.

13. În coloana **12 Denumirea evaluatorului** se indică denumirea persoanei juridice care a efectuat evaluarea. Se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat: <https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx> ⁽⁴⁾).

14. În coloana **13 Descrierea bunului (adresa / asigurarea / alta informație)** se raportează informația generală despre bunul gajat. Descrierea nu trebuie să depășească 400 de caractere.

15. În coloana **14 CRR_ID** se raportează codul de identificare unic al creditului / angajamentului condițional atribuit de către sistemul informațional al băncii pentru care este gajat bunul respectiv.

16. În coloana **15 Data raportării** se indică ultima zi calendaristică a lunii gestionare pentru care este raportată informația.

17. În coloana **16 Codul cadastral (teren)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în

Coloana 4 a valorilor E, F sau G.

18. În coloana **17 Codul cadastral (construcție)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

19. În coloana **17 Codul cadastral (apartament)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

20. În coloana **17 Codul cadastral (odaie)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

21. Periodicitatea prezentării raportului – lunar.

22. Termenul de prezentare a raportului – cel târziu pînă la data de 10 a lunii următoare.

Anexa nr.4

la Instrucțiunea privind modul de întocmire
și prezentare de către bănci a rapoartelor
pentru Registrul riscului de credit

ORD0317D

Codul formularului

ORD 317D Raportul cu privire la cererile de acordare a creditelor mari

la situația din _____20__

Descrierea	Denumirea solicitantului	Numărul de identitate al solicitantului	Data cererii
Nr. d/o	1	2	3
Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a.	Text	Text	Număr
Lungimea câmpului (numărul maxim de caractere admise)	100	13	8
Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat	DA	DA	DA

expres			
Exemplu	JUPITER SA	1001001001001	20160614

Modul de întocmire a Raportului cu privire cererile de acordare a creditelor mari

1. În acest raport se reflectă informația cu privire la cererile primite de către bancă privind acordarea creditelor în sumă de 5 mil. lei și mai mult sau echivalentul acesteia la data recepționării cererii.

2. În coloana **1 Denumirea solicitantului** se indică denumirea/numele, prenumele solicitantului de credit. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – [pagina web a Serviciului Fiscal de Stat](#) ⁽⁴⁾).

3. În coloana **2 Numărul de identitate al solicitantului** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unității de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din țara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria și numărul pașaportului/actului de identitate.

4. În coloana **3 Data cererii** se indică data indicată pe cererea de solicitare a creditului (în formatul aaaallzz).

5. În coloana **4 Suma creditului solicitat** se indică suma creditului solicitat în moneda în care este solicitat creditul. Dacă în cerere este indicat un interval (de la / pînă la) se reflectă suma maximă.

6. În coloana **5 Moneda creditului solicitat** se indică codul numeric al monedei în care este solicitat creditul (ex. 498, 840, 978).

7. În coloana **6 Perioada pentru care este solicitat creditul** se indică perioada în zile pentru care este solicitat creditul. În condițiile în care în cerere este indicat un interval (de la / pînă la) se reflectă perioada maximă.

7. În coloana **6 Statutul cererii** se indică una din următoarele codificări pentru specificarea statutului cererii:

1. cerere depusă;
2. examinare;
3. cerere aprobată;
4. cerere respinsă

8. În coloana **7 ID Cerere** se indică identificatorul unic al cererii atribuit de către bancă;

9. În coloana **8 Codul filialei** se indică codul filialei în SAPI care a recepționat cererea.

10. În coloana **9 Data raportării** se indică data zilei operaționale pentru care sunt raportate datele.

11. Periodicitatea prezentării raportului – zilnic în cazul recepționării cererilor care întrunesc cerințele de raportare sau în cazul în care pentru cererile raportate anterior se schimbă statutul indicat în Coloana 6.

12. Termenul de prezentare a raportului – cel târziu pînă la ora 12:00 a primei zile lucrătoare care succede ziua pentru care sunt raportate datele (ex. ziua pentru care sunt raportate datele 07.03.2015, termenul de prezentare a datelor 09.03.2015, ora 12:00).

Nota de argumentare

la proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit

În contextul alinierii la standardele și practicile internaționale de supraveghere bancară, Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate de supraveghere, urmărește promovarea unui sistem financiar stabil, puternic și competitiv, capabil să-și gestioneze riscurile la care se expune. În același timp, activitatea bancară din Republica Moldova este expusă unui spectru larg de riscuri, cea mai mare pondere revenindu-i riscului de credit. Riscul de credit reprezintă riscul de pierdere în cazul în care debitorul băncii nu rambursează un credit la scadență și nu achită dobânzile aferente acestuia.

Astfel, în scopul consolidării funcției sale de supraveghere, Banca Națională a Moldovei urmărește existența unui control riguros al riscului de credit rezultat din activitatea băncilor, prin realizarea proiectului de implementare a Registrului riscului de credit. Acesta este un sistem informatic modern pentru colectarea, stocarea, prelucrarea și analiza sistematică a informației detaliate cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de credit asumate de băncile licențiate din Republica Moldova.

Pornind de la cele expuse, întru consolidarea supravegherii bancare și asigurarea stabilității financiare, propunem aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit. Proiectul prevede modul de completare a rapoartelor prezentate de către bănci în conformitate cu instrucțiunea elaborată. În conformitate cu prevederile instrucțiunii, băncile urmează să prezinte informații extinse privind portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate, actualmente acestea fiind prezentate în baza Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale (aprobată prin HCA al BNM nr. 279 din 01.12.2011 cu modificările și completările ulterioare).

Aceste informații vor permite Băncii Naționale să monitorizeze mai eficient riscurile la care este expus sectorul bancar și să solicite băncilor implementarea în timp util a măsurilor necesare pentru diminuarea pierderilor potențiale aferente activității de creditare. Informația colectată va fi gestionată de BNM, aplicînd cele mai bune standarde internaționale de securitate, respectînd strict legislația în vigoare cu privire la păstrarea secretului bancar și protecția datelor cu caracter personal.

La elaborarea proiectului s-a ținut cont de recomandările Misiunii Fondului Monetar Internațional și ale Băncii Mondiale în cadrul programului FSAP.

Modificările și completările menționate mai sus vor conduce la optimizarea cadrului de raportare în scopuri prudentiale și, ca urmare, la consolidarea supravegherii bancare.

Sinteza recomandărilor ^[5]

Vezi și

Tag-uri

Proiect ^[6]

Transparența decizională ^[7]

riscul de credit ^[8]

Registrul riscului de credit ^[9]

instrucțiunea privind întocmirea rapoartelor ^[10]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hce-al-bnm-cu-privire-la-aprobarea-instructiunii-privind-modul-de-intocmire-si>

Legături conexe:

[1] <mailto:supraveghere@bnm.md> [2] <http://www.bnm.md> [3] http://www.bnm.md/files/Proiect_HCE_instructiune_CRR.pdf

[4] <https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx> [5] http://www.bnm.md/files/Sinteza_objectiilor_v7_2.pdf [6] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Proiect](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Proiect) [7] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Transparența decizională](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Transparența_decizională) [8] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=riscul de credit](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=riscul_de_credit) [9] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Registrul riscului de credit](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Registrul_riscului_de_credit) [10] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=instrucțiunea privind întocmirea rapoartelor](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=instrucțiunea_privind_întocmirea_rapoartelor)